

برنامه‌ریزی درسی پودمانی و مهارتی

مؤلف: علی ابراهیمی

این کتاب به عنوان منبع اصلی درس برنامه‌ریزی درسی پودمانی و مهارتی در رشته کارشناسی حرفه‌ای تکنولوژی آموزش‌های فرهنگی و هنری منطبق با سرفصل مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی کشور تألیف شده است. همچنین به عنوان منبع کمکی برای درس نوآوری در آموزش و یادگیری، سایر گرایش‌های علوم تربیتی کاربرد دارد.

نشر هم‌پا

سرشناسه: ابراهیمی، علی، ۱۳۴۳-

عنوان و نام نام پدیدآور: برنامه‌ریزی درسی پودمانی و مهارتی / مولف علی ابراهیمی

مشخصات نشر: تهران: هم‌پا، ۱۳۹۴. نوبت چاپ اول

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص: مصور، جدول، نمودار

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۱۰-۹۱-۰

فیپای مختصر

یادداشت: این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است..

یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: واژه‌نامه.

شماره‌ی کتابخانه‌ی ملی: ۳۷۶۵۲۸۲

شناسنامه کتاب

مؤلف	علی ابراهیمی، مدرس دانشگاه جامع علمی - کاربردی
عنوان	برنامه‌ریزی درسی پودمانی و مهارتی
ناشر	انتشارات هم‌پا
طرح جلد	علی خداجوی
نظارت چاپ	آتی‌نگار
تایپ و حروفچینی	مؤسسه فرهنگی هنری فانوس فردا
نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۴
تیراژ	۱۰۰۰ نسخه
قیمت	۱۵۰۰۰ تومان
	شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۱۰-۹۱-۰

© کلیه‌ی حقوق محفوظ است

مرکز پخش: تهران ۴۸ ۵۷ ۶۶ ۹۹ ۱۵، خ. انقلاب، ابتدای خ. استاد نجات‌اللهی (ویلا)،

کوچه‌ی مراغه، شماره‌ی ۶، طبقه‌ی چهارم، واحد ۱۰۸

تلفکس: ۶۴۷۹ ۸۸۸۰ و ۵۷۴-۶ ۹۴۰ ۸۸

همراه: ۰۹۱۲۲۱۸۳۴۷۷

پست الکترونیکی: hampa.pub@gmail.com

۷	مقدمه:
۹	فصل اول: برنامه درسی و دیدگاه حاکم بر آموزش‌های پودمانی
۱۴	برنامه درسی:
۱۵	دیدگاه یا رویکرد مبتنی بر شایستگی‌های خاص و تکنولوژی:
۱۸	طراحی آموزشی:
۱۹	آموزش برنامه‌ای:
۱۹	تمرین و تکرار:
۲۱	فصل دوم: رویکرد یا شیوه آموزش پودمانی یا پیمانهای
۲۲	تاریخچه:
۲۴	آموزش پودمانی چیست؟
۲۵	اصول و ویژگی‌های حاکم بر آموزش‌های پودمانی:
۲۵	۱- اصل استقلال‌پذیری:
۲۵	۲- اصل ارتباط با نیازهای شغلی:
۲۵	۳- اصل یادگیری در حد تسلط:
۲۶	۴- اصل خودآموز، خودمحتوا و خودگام بودن همراه با آینده‌نگری:
۲۷	تفاوت آموزش پودمانی با آموزش سنتی:
۲۹	حضور نگرش سیستمی در آموزش پودمانی:
۲۹	۱- تعیین نیازها و رفتار ورودی فراگیران:
۲۹	۲- تعیین هدف‌ها:
۲۹	۳- انتخاب و تنظیم محتوی:

۳۰	۴- تعیین راهبردهای یاددهای - یادگیری:
۳۰	۵- سنجش موفقیت یا پیشرفت فراگیران:
۳۰	۶- ارزشیابی اثربخشی آموزشی:
۳۷	فصل سوم: نیازسنجی آموزشی در رویکرد پودمانی و مهارتی
۴۱	تجزیه و تحلیل نیازها:
۴۲	تجزیه و تحلیل شغل:
۴۴	روش‌های تجزیه و تحلیل شغل:
۴۵	۱- روش مشاهده:
۴۶	۲- روش مصاحبه:
۴۷	۳- روش تنظیم پرسشنامه:
۴۸	۴- روش ثبت در دفتر روزانه:
۵۲	مراحل تجزیه و تحلیل شغل:
۶۷	فصل چهارم: تدوین و تنظیم هدف‌های آموزشی
۶۸	بخش نخست: انواع هدف‌های آموزشی
۶۸	ضرورت تدوین هدف‌های آموزشی:
۶۹	تعریف هدف و سطوح آن:
۷۱	اصول تدوین هدف‌های آموزشی:
۷۲	نتایج یادگیری به صورت هدف‌های مشاهده‌پذیر:
۷۳	بخش دوم: منابع تدوین هدف‌های آموزشی:
۷۷	اولویت هدف‌های آموزشی:
۷۷	۱- فلسفه آموزش و پرورش:
۷۸	۲- روان‌شناسی تربیتی (یادگیری):

۷۹	بخش سوم: طبقه‌بندی هدف‌های آموزشی:
۷۹	۱- حیطه شناختی:
۸۱	۲- حیطه عاطفی:
۸۳	حیطه روانی - حرکتی:
۸۹	فصل پنجم: سازماندهی محتوا و تجارب یادگیری در آموزش‌های پودمانی و مهارتی
۹۰	کیفیت محتوا در آموزش پودمانی:
۹۶	سازماندهی محتوا در آموزش پودمانی
۱۰۳	تکنولوژی آموزشی در آموزش پودمانی و مهارتی
۱۰۵	۱- راهنمای معلم (تدریس و هدایت):
۱۰۶	۲- مواد یادگیری انفرادی:
۱۰۶	۳- ارزشیابی تشخیصی:
۱۰۶	۴- وسایل آموزشی نمایشی، مرجعی و گروهی:
۱۰۷	۵- وسایل دیداری - شنیداری (سمعی و بصری):
۱۰۹	تهیه و تدارک وسایل کمک آموزشی:
۱۱۱	۱- هدف از تدارک وسایل:
۱۱۱	۲- توجه به ویژگی‌های فراگیران:
۱۱۱	۳- تعیین و تدوین وسایل آموزشی و کمک آموزشی:
۱۱۳	فصل ششم: سنجش و ارزشیابی در رویکرد پودمانی و مهارتی
۱۱۴	ارزشیابی برنامه درسی:
۱۱۵	۱- ارزشیابی نمونه برنامه:
۱۱۶	۲- آزمایش اولیه برنامه :
۱۱۷	۳- آزمایش برنامه:

- ۱۱۹ ----- اطلاعات مورد نیاز برنامه‌ریزان در ارزشیابی تکوینی:
- ۱۱۹ ----- ۱- اطلاعات حاصل از قضاوت:
- ۱۲۱ ----- ۲- اطلاعات حاصل از مشاهده:
- ۱۲۲ ----- ۳- اطلاعات حاصل از عملکرد فراگیران:
- ۱۲۳ ----- نظارت، بازنگری و اصلاح مداوم برنامه درسی:
- ۱۲۵ ----- انواع ارزشیابی در آموزش پودمانی:
- ۱۲۶ ----- ۱- ارزشیابی تشخیصی در آموزش پودمانی:
- ۱۲۶ ----- ۲- ارزشیابی تکوینی از برنامه آموزش پودمانی:
- ۱۳۲ ----- ۳- ارزشیابی تراکمی یا پایانی:
- ۱۳۳ ----- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و سنجش عملکرد فراگیران:
- ۱۳۷ ----- کتابنامه و واژه‌نامه
- ۱۳۸ ----- منابع فارسی:
- ۱۴۱ ----- منابع انگلیسی:
- ۱۴۳ ----- واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
- ۱۵۲ ----- واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

مقدمه:

علم و تکنولوژی در جامعه کنونی در حال گسترش بوده و یک توسعه همه جانبه از طریق آن در جهان ایجاد شده است. بر این اساس منابع انسانی شاغل و نیز کمائی که قصد ورود به بازار اشتغال و کارآفرینی را دارند ضرورت دارد که پا به پای این توسعه و گسترش، رشد یافته و مهارت‌های خود را به روز برسانند. برای رسیدن به چنین اهدافی تربیت نیروی انسانی ماهر و کارآمد و تزریق آن به بازار کار و نیز سازمان‌های متقاضی نیروی متخصص بایستی برنامه‌ریزی به گونه‌ای صورت گیرد که بین آنچه که آموخته می‌شود با نیازهای اشتغال فراگیران انسجام و ارتباط برقرار گردد. چنین حرکتی نیاز به تخصصی و توان بالایی از مهارت‌های برنامه‌ریزی درسی دارد. برای این منظور لازم است رویکردهای جدیدی در مقایسه با رویکردهای سنتی و کلاسیک آموزشی به برنامه‌ریزان، طراحان آموزشی و متخصصان تربیت نیروی انسانی ارائه گردد.

بدلیل ماهیت فعالیت‌های امور آموزشی، کتاب برنامه‌ریزی درسی پودمانی و مهارتی از جمله منابع اساسی است که منطبق بر سرفصل مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی کشور، دانش و اطلاعات مورد نیاز مخاطبان مختلف از جمله دانشجویان گرایش‌های علوم تربیتی و نیز شاغلان و کارشناسان امور آموزشی در همه ابعاد طراحی برنامه‌های درسی تا اجرای امور و خدمات آموزشی را در اختیار آنان قرار می‌دهد. در سال‌های اخیر نیاز مبرم به آموزش مبتنی بر نیازهای شغلی و مفاهیم اساسی آن باعث شده

منابعی به چاپ برسد اما علیرغم تمامی این تلاش ها و علیرغم منابع درسی و علمی بسیار با ارزشی که در زمینه تدوین برنامه‌های درسی پودمانی و یا مهارتی توسط اساتید محترم دانشگاه‌ها و دیگر همکاران گرانقدر تالیف یا ترجمه شده و در دسترس علاقمندان قرار دارد، اما هنوز می‌توان ادعا کرد مجامع علمی و دانشگاهی کشور از حیث در اختیار قرار دادن تعداد کافی از منابع یادشده بسیار فقیرند. در گرایش‌های کاربردی علوم تربیتی و سایر رشته‌های جدیدی که در حوزه نظام آموزش‌های علمی - کاربردی ایجاد شده‌اند دانشجویان نیاز به این دارند که با بعضی از رویکردهای جدید طراحی امور آموزشی و برنامه‌ریزی درسی آشنا شده تا از این طریق توانمندی تخصصی خود را افزایش دهند. علاوه بر آن سازمان‌ها، مؤسسات و نهادهای مختلفی که بنوعی با آموزش‌های مهارتی و نیز مبتنی بر مشاغل و حرف در ارتباطند می‌توانند از محتوای کتاب حاضر استفاده نمایند.

از آنجا که نگارنده محتوای کتاب را خالی از اشکال نمی‌داند از پژوهشگران، متخصصان، کارشناسان و دانشجویان ارجمند و همچنین سایر علاقمندان تقاضا دارد نقطه نظرات و پیشنهادات اصلاحی و سازنده خود را به پست الکترونیکی به آدرس ebrahimi868@hotmail.com ارسال فرمایند.

علی ابراهیمی - زمستان ۱۳۹۳